

Politika ochrany práv detí a zraniteľných dospelých

Obsah

Základné východiská

1. Úvod

- 1.1 Základné princípy a hodnoty ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN
- 1.2 Definície
- 1.3 Čo je zneužívanie?

2. Vymedzenie Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN

- 2.1 Zvyšovanie informovanosti o potrebe ochrany detí a zraniteľných dospelých
- 2.2 Politika ochrany detí a zraniteľných dospelých s ohľadom na externých partnerov
- 2.3 Hodnotenie rizík a tvorba programu bezpečnosti

3. Politika ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN

- 3.1 Zamestnanci a iný personál
- 3.2 Školenia a vzdelávanie
- 3.3 Manažment

4. Kódex správania / Etický kódex

- 4.1 Každý zúčastnený na programoch KASPIAN by mal
- 4.2 Žiadny zúčastnený nesmie

5. Implementácia

- 5.1 Stratégia implementácie: Postupy oznamovania
- 5.2 Stratégia implementácie: Interné postupy zabezpečenia ochrany

6. Usmernenia v komunikácii a v komunikácii s médiami

- 6.1 Princípy
- 6.2 Informovaný súhlas
- 6.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom a zraniteľným dospelým
- 6.4 Návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných

7. Zodpovednosť: Monitorovanie a hodnotenie politiky ochrany práv detí a zraniteľných dospelých

Prílohy:

- č. 1: Záväzné vyhlásenie súhlasu s Politikou ochrany práv detí a zraniteľných dospelých
- č. 2: Rozpoznávanie prejavov násillia
- č. 3: Hlásenie porušenia ochrany bezpečnosti
- č. 4: Informovaný súhlas
- č. 5: Dôležité kontakty

Schválilo predsedníctvo KASPIAN

Mgr. Marína Bartoňová

Mgr. Zuzana Milatová

Mgr. Soňa Hacajová

Mgr. Radka Babuliaková

Vypracovali

v Bratislave dňa

Bartoňová
2. 3. 2020

Bartoňová
Milatová
Hacajová
Babuliaková

Základné východiská

Násilie páchané na deťoch a zraniteľných dospelých je celosvetový jav. Prejavuje sa v oblasti fyzickej, sexuálnej, emocionálnej ako aj v oblasti zanedbania starostlivosti o deti. Takmer vo všetkých prípadoch je možné takému zneužívaniu predísť. Deti a mladí ľudia sa môžu stať obeťami zneužívania, násilia a zanedbania v rodinách, komunitách, ústavoch, organizáciách, ale aj na verejných miestach. Často na to čo sa deje majú veľký vplyv okolnosti, ale i ľudia. Táto Politika ochrany detí a zraniteľných dospelých vznikla práve s ohľadom na to, že KASPIAN chce predísť akémukoľvek potenciálnemu zneužitiu jednotlivcov počas ich zapojenia sa do rôznych činností organizovaných našim centrom a týmto zabezpečiť ich ochranu.

1. Úvod

Tento materiál slúži aj na uvedenie nového pracovníka resp. dobrovoľníka/praktikanta do ochrany detí a zraniteľných dospelých v KASPIAN-e, oboznámenie sa s terminológiou, ktorú používame, s formami práce, ktoré vykonávame, kompetenciami a povinnosťami pracovníkov a dobrovoľníkov/praktikantov (ktoré neupravujú zmluvy) ako aj konkrétnymi postupmi v niektorých situáciách. Obsahuje informácie, ktoré pomôžu pri zvládaní náročných situácií pri zabezpečovaní ochrany detí a zraniteľných dospelých.

Od roku 2007 KASPIAN ako samostatné združenie realizuje programy, ktoré smerujú k zlepšeniu života detí. V tomto období realizujeme:

- ❖ nízkoprahový klub;
- ❖ terénna sociálna práca;
- ❖ vzdelávacie aktivity;
- ❖ komunitné aktivity;
- ❖ rodinné poradenstvo.

Služby, ktoré mladí ľudia môžu využiť sú bez registrácií, platieb a s dôrazom na bezpečie a odbornosť. Riešime to, čo mladých naozaj zaujíma a reagujeme na ich aktuálne potreby. Veríme najmä v ľudský prístup. Metódy sociálnej práce, neformálne vzdelávanie, preventívne, voľnočasové aktivity a participatívne projekty sú nástroje, ktorými mladým pomáhame rásť. Sme najstarším nízkoprahovým programom na Slovensku. Svoje skúsenosti posúvame ďalej. Trénujeme a vzdelávame záujemcov, dávame priestor dobrovoľníkom aj študentom v praxi.

1.1 Základné princípy a hodnoty ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN

Táto Politika ochrany detí a mladých ľudí je založená aj na Dohovore OSN o právach dieťaťa.

Všetky deti a mladí ľudia, ktorí sa zúčastňujú na aktivitách KASPIAN-u, majú právo, aby:

- ❖ ich zdravie, bezpečnosť, blaho a najlepší záujem boli prvoradé,
- ❖ boli chránení a podporení ich vývin a tým umožnený rozvoj a naplnenie ich potenciálu,
- ❖ boli rešpektovaní a pochopení v rámci svojho kultúrneho, národnostného a náboženského pozadia,
- ❖ boli vypočutí a ich názor bol plne braný do úvahy,
- ❖ sa stali aktívnymi účastníkmi pri rozhodnutiach, ktoré sa ich priamo týkajú (vrátane ochrany detí).

Vízia KASPIAN-u

Chceme, aby sa všetky deti a mladí ľudia zdravo vyvíjali v bezpečnom prostredí s podporou ich komunity a aby rozumeli, že nesú zodpovednosť za vlastné rozhodnutia.

Hodnoty a princípy práce KASPIAN-u

Sme profesionálni a transparentní, no v prvom rade si zachovávame ľudský prístup. Rešpektujeme jedinečnosť každého človeka. Aj keď niekedy nesúhlasíme s rozhodnutiami ľudí, ktorým sa venujeme, akceptujeme ich. Reagujeme na ich aktuálnu situáciu a potreby. Je pre nás nanajvyššie dôležité zachovať bezpečie a dôveru detí a mladých ľudí. Sme flexibilní pri poskytovaní pomoci, no stabilní v hodnotách, ktorými sa riadime.

KASPIAN verí, že bez vhodných a jasne stanovených postupov sú organizácie vystavené riziku falošných obvinení zo zneužívania detí a zraniteľných dospelých. Navyše organizácie, v ktorých absentuje otvorená komunikácia, sú vystavené nebezpečenstvu infiltrácie ľuďmi ako napríklad pedofilmi, ktorí chcú zneužiť deti dúfajúc, že ich nikto neodhalí.

Preto sa snaží o:

- ❖ vytvorenie prostredia, kde deti a dospelí otvorene hovoria o problémoch bezpečia a ochrany,
- ❖ transparentnú komunikáciu v rámci organizácie, ale i mimo nej (medzi partnermi), aby podporila nárast povedomia a implementáciu ochrany detí a zraniteľných dospelých,
- ❖ vytvorenie jasných procesov, ktorými bude riešiť prípadné obvinenia otvorene, spoľahlivo a spravodlivo.

Implementácia a zodpovednosť

Túto Politiku ochrany detí a zraniteľných dospelých sme vytvorili s cieľom zabezpečiť čo najvyšší štandard profesionálneho prístupu a správania sa, aby sme zabránili zneužitiu detí a zraniteľných dospelých počas ich zapojenia sa do aktivít, projektov alebo programov, ktoré organizujeme, implementujeme a podporujeme. Politika ochrany preto obsahuje opatrenia, ktoré budeme dodržiavať pri

- ❖ nábore nových zamestnancov;
- ❖ prehodnotení manažérskych štruktúr;
- ❖ vytváraní priestoru pre cieľové skupiny, aby mohli otvorene hovoriť o problémoch;
- ❖ školeniach pre zamestnancov a rozvoji transparentných postupov.

Štandardy a postupy, ktoré sú ďalej rozpracované v tomto dokumente, vychádzajú z vyššie uvedených princípov a hodnôt.

1.2 Definície

Dieťa

Podľa Dohovoru o právach dieťaťa sa dieťaťom rozumie každá ľudská bytosť do 18 rokov veku, pokiaľ podľa zákona vzťahujúceho sa na dieťa nebola plnoletosť dosiahnuta už skôr.

Zraniteľní dospelí

Zraniteľná osoba je tá, ktorá potrebuje alebo by mohla potrebovať služby poskytovania starostlivosti z dôvodu mentálneho alebo iného postihnutia, veku, či ochorenia, a ktorá už nie je schopná samostatnej starostlivosti o seba, alebo nie je schopná brániť sa proti poškodzovaniu a zneužívaniu (Department of Health, No secrets: guidance on developing and implementing multiagency policies and procedures to protect vulnerable adults from abuse. 2000, s.8-9). V originály "who is or may be

in need of community care services by reason of mental or other disability, age or illness, and who is or may be unable to take care of him or herself, or unable to protect him or herself against significant harm or exploitation“.

Ochrana detí

Ochrana detí je široký pojem, ktorý zahŕňa princípy, štandardy, smernice a postupy vytvorené so zámerom chrániť deti pred úmyselným alebo neúmyselným zneužívaním. V tomto kontexte ochranu detí chápeme ako povinnosť nášho centra zabezpečiť, aby zamestnanci, aktivity alebo programy nespôsobili ujmy deťom, čiže nevystavovali deti rizikám možného zneužitia alebo ujmy. V prípade podozrenia ohrozenia bezpečia detí v rámci aktivít alebo programov, v ktorých sú zapojené, bude KASPIAN hlásiť podozrenie kompetentným autoritám.

Priamy kontakt

Pod týmto pojmom chápeme situáciu, v ktorej sa osoba nachádza priamo v prítomnosti dieťaťa a zraniteľného dospelého počas nejakej aktivity organizovanej KASPIAN-om, bez ohľadu na to, či ide o pravidelné, krátkodobé alebo dlhodobé stretnutia. Ide o výkon sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, podoby neformálneho vzdelávania, voľnočasové aktivity, poradenstvo, resp. rôzne stretnutia, na ktorých sa zúčastňujú deti alebo o prácu s dobrovoľníkmi alebo praktikantmi a pracovníkmi s deťmi a mladými ľuďmi.

Nepriamy kontakt s deťmi

Pod týmto pojmom chápeme:

- a) prístup k informáciám o deťoch, ktoré sa zapájajú do aktivít, ako napríklad mená, adresy, fotografie a prípadové štúdie,
 - b) zabezpečenie vzdelávania a podpory pre organizácie, ktoré pracujú priamo s deťmi.
- Aj keď tento kontakt s deťmi definujeme ako nepriamy, je našou zodpovednosťou, aby hájil práva a bezpečie detí a mladých ľudí aj v takomto prípade.

Politika

Politika ochrany je vyhlásenie organizácie, že sa zaväzuje chrániť deti a zraniteľných dospelých pred akýmkoľvek formami zlého zaobchádzania a jasne vymedzuje kroky, ktoré je potrebné urobiť na ochranu detí. Politika ochrany pomáha vytvárať bezpečné prostredie pre deti a zraniteľných dospelých a zároveň vyjadruje vážnosť a záväznosť rozhodnutia organizácie chrániť ich.

1.3 Čo je zneužívanie?

WHO (World Health Organisation, Svetová zdravotnícka organizácia) definuje zneužívanie alebo týranie ako používanie akýchkoľvek foriem fyzického alebo psychického násillia, poškodenia alebo zneužitia, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, obchodného, sexuálneho a iného vykorisťovania, pričom dochádza k priamemu alebo potenciálnemu ublíženiu na zdraví jednotlivca, ohrozeniu života a narušeniu rozvoja alebo ľudskej dôstojnosti zneužívúc zodpovednosť, dôveru alebo moc, ktorú zneužívajúci v danom vzťahu má.

V našom chápaní zneužívanie sa môže (okrem iných) prejavovať ako:

1. Fyzické týranie, ktoré má rôzne formy a prejavy ako napríklad: bitie, trasenie, sotenie, popálenie, úmyselné obarenie, dusenie, škrtenie a topenie atď. K fyzickému týraniu dochádza aj vtedy, keď rodič alebo iná zodpovedná osoba zanedbáva symptómy ochorenia alebo úmyselne spôsobuje ochorenie dieťaťa. Niekedy dochádza k špecifickej forme týrania - tzv. Münchhausenov syndróm v zastúpení (by proxy), kedy rodič vymýšľa a úmyselne inscenuje zdravotné problémy dieťaťa, kvôli ktorým je dieťa opakovane pomerne náročne a bolestivo vyšetované a liečené.

2. Psychické týranie, ktoré zahŕňa také správanie osôb, ktoré nepriaznivo pôsobí na psychický, citový vývin a správanie dieťaťa. Môže mať rôzne formy a prejavy, napríklad opakované hovorenie deťom, že nie sú milované, nemajú žiadnu hodnotu, nie sú dostatočne dobré alebo ich hodnota nie je adekvátna splneniu očakávania osoby, ktorá sa o nich stará. Taktiež môže zahŕňať vekovo alebo vývinovo nevhodné očakávania od dieťaťa ako aj vystavovanie dieťaťa nebezpečenstvu, vyvolávanie strachu v ňom, či sústavná manipulácia. Sčasti je psychické týranie súčasťou všetkých foriem zneužívania, ale môže sa objaviť aj samostatne.
3. Sexuálne zneužívanie detí, ktoré definujeme ako kontakt medzi dieťaťom a staršou alebo vyspelejšou osobou (napríklad mladistvý alebo dospelý, pričom môže ísť o cudzieho človeka, súrodenca alebo zodpovednú osobu - rodiča alebo zákonného zástupcu), pričom je dieťa použité ako objekt sexuálneho uspokojenia dospelaj alebo staršej osoby. Často sa toto správanie vynucuje silou, vymáhaním, úplatkami, vyhrázaním alebo inou formou nátlaku. Sexuálne zneužívanie detí sa môže prejavovať fyzicky ale i psychicky a verbálne. Sexuálne zneužívanie zahŕňa aj akékoľvek vystavovanie dieťaťa sexuálnym aktivitám, sexuálnemu kontaktu, sexuálnemu správaniu a činnosti bez ohľadu na to, či si je toho dieťa vedomé alebo nie. Sexuálne prejavy môžu obsahovať fyzický kontakt (pričom môže dôjsť k vniknutiu ako napríklad pri znásilnení) alebo fyzický kontakt bez vniknutia. Avšak sexuálne zneužívanie sa môže prejavovať aj bez fyzického kontaktu, napríklad pri nútenom sledovaní alebo tvorbe pornografických videozáznamov alebo sledovaní sexuálnych aktivít, resp. povzbudzovaní detí, aby sa správali nevhodným sexuálnym spôsobom.

Za komerčné sexuálne zneužívanie sa považuje každé využitie jedinca pre sexuálne účely za finančnú alebo inú odmenu. Jediniec je v tomto prípade považovaný za objekt obchodu a sexuálneho vykorisťovania. Tento jav sa často spája s obchodom a s organizovaným zločinom, resp. nútenou prácou a moderným otroctvom.

Detská pornografia sa pre účely zákona definuje ako zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súlože, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa alebo osoby vyzerajúce ako dieťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby. Tento obsah môže byť zobrazený formou fotografií, negatívov, diapozitívov, časopisov, kníh, kresieb, filmov, videozáznamov a grafických zobrazení v počítačoch. Existuje všeobecné delenie do dvoch kategórií: softcore (neobsahuje explicitné sexuálne scény, ale zobrazuje nahé deti alebo deti, ktoré sa správajú zvodne) a hard-core, ktoré znázorňujú deti aktívne sa zúčastňujúce sexuálnych aktivít.

4. Zanedbávanie, pričom ho definujeme ako akútne a vážne ohrozenie dieťaťa v dôsledku nedostatočnej starostlivosti a podnetov dôležitých pre jeho zdravý fyzický a psychický vývin.
5. Šikanovanie, ktoré definujeme ako úmyselné ublíženie, často opakované v určitom období, pričom sa obeť len veľmi ťažko dokáže ubrániť. Prejavuje sa rôznymi formami, ale najčastejšie prejavy sú: fyzické šikanovanie (bitie, kopanie, odcudzenie vecí obeť), verbálne šikanovanie (nevhodné rasistické alebo homofóbne poznámky, vyhrávanie sa, nadávanie) a psychické šikanovanie (izolácia obeť, neprijatie do skupiny vrstovníkov).

Zneužívanie detí za účelom obchodovania, ktoré definujeme ako využívanie detí na prácu alebo inú aktivitu s cieľom získania benefitov pre osobu, ktorá je za dieťa zodpovedná, pričom pôsobia poškodzujúco na fyzické a psychické zdravie dieťaťa, jeho vzdelanie alebo morálno-emocionálny rozvoj. Táto forma zneužívania sa prejavuje, okrem iného, nútenou prácou detí.

2. Vymedzenie Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN

Politika ochrany detí a zraniteľných dospelých sa týka:

- a) všetkých zamestnancov, členov správnej rady, dobrovoľníkov a praktikantov v KASPIAN-e;
- b) všetkých, ktorí spolupracujú na programoch KASPIAN (supervízori, školitelia, konzultanti);
- c) všetkých dospelých, ktorí sprevádzajú deti na našich podujatiach a aktivitách;
- d) všetkých, ktorí sa zúčastňujú aktivít a podujatí, ktoré organizuje KASPIAN.

Povinnosťou všetkých vyššie uvedených subjektov a jednotlivcov je prečítať si Politiku ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN a podpísať Čestné vyhlásenie, že budú dodržiavať uvedené princípy a procesy.

2.1 Zvyšovanie informovanosti o potrebe ochrany detí a zraniteľných dospelých

Z dôvodu účinnej implementácie Politiky je nevyhnutné, aby všetci zamestnanci, dobrovoľníci, praktikanti, supervízori, školitelia atď. boli oboznámení s obsahom Politiky a porozumeli jej a dodržiavali všetky kroky, ktoré zabezpečujú, aby nedošlo k ublíženiu dieťaťa a zraniteľnému dospelému, s ktorým by prišli do kontaktu počas, ale i mimo práce.

Politika KASPIAN bude zverejnená na web stránke združenia a zaslaná každému dôležitému dospelému, ktorý sa zapojí do organizovaných programov a aktivít. Povinnosťou týchto organizácií bude informovať svojich zamestnancov, aj dotknuté osoby o obsahu dokumentu a informovať účastníkov programov o ich právach na ochranu a o procesoch ohlasovania problémov v prípade, že sa vyskytnú.

2.2 Politika ochrany detí a zraniteľných dospelých s ohľadom na externých partnerov

Politika ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN sa týka všetkých organizácií a externých partnerov, ktorí spolupracujú na aktivitách, v ktorých sú naši klienti zapojení. Ak dané organizácie ešte nemajú vypracovanú vlastnú Politiku ochrany detí a zraniteľných dospelých, ich povinnosťou je dodržiavať zásady a kroky definované v Politike KASPIAN.

V prípade, že dôjde k niekoľkým menším alebo jednému zásadnému porušeniu dohodnutých pravidiel a princípov, resp. k narušeniu bezpečia dieťaťa, KASPIAN si vyhradzuje právo ukončiť spoluprácu s danou organizáciou alebo inštitúciou.

2.3 Hodnotenie rizík a tvorba programu bezpečia

KASPIAN sa zaväzuje tvoriť programy a projekty, ktoré sú bezpečné pre deti resp. zraniteľných dospelých a preto bude vykonávať posúdenie rizík a zavádzať stratégie na dodržanie bezpečia pri

ich tvorbe. Zároveň prijme opatrenia na zníženie rizika, ktoré budú súčasťou tvorby, realizácie a hodnotenia programov, projektov a aktivít, na ktorých sa klienti priamo zúčastňujú alebo majú na cieľovú skupinu nejaký dopad.

3. Politika ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN

Táto politika bola vytvorená za účelom zabezpečiť najvyššiu možnú úroveň profesionálneho správania sa pri práci s cieľovými skupinami združenia, aby nedošlo k ich ohrozeniu počas účasti na aktivitách a v programoch KASPIAN.

3.1 Zamestnanci a iný personál

Každá osoba (zamestnanec, člen Predsedníctva, dobrovoľník, praktikant, alebo supervízor), ktorá chce pracovať pre KASPIAN, alebo s KASPIAN-om spolupracovať na aktivitách pre cieľové skupiny musí:

- a) podpísať Záväznú vyhlásenie, že súhlasí s princípmi a podmienkami Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN-u a že sa zaväzuje dodržiavať ich.
- b) súčasťou pracovnej zmluvy na priamu prácu s klientom v KASPIAN-e je aj doloženie Výpisu z registra trestov.
- c) ak nespádajú pod bod b) podpisujú Čestné vyhlásenie o bezúhonnosti.

3.2 Školenia a vzdelávanie

Za účelom úspešnej implementácie Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých vykoná KASPIAN nasledovné opatrenia:

a) zamestnanec, dobrovoľník alebo praktikant bude informovaný o Politike a všetkých postupoch a procesoch z nej vyplývajúcich počas prvého mesiaca od nástupu do práce. Ak je osoba zapojená priamo do práce s deťmi a zraniteľnými dospelými, bude zároveň zaškolená ohľadom vhodného správania sa počas aktivít, na ktorých sa zúčastňujú a prípustného, resp. neprípustného zdieľania informácií. Školenie bude obsahovať aj oboznámenie sa s kontaktmi pomoci a podpory pre deti a zraniteľných dospelých a ich rodiny.

b) KASPIAN zabezpečí vhodné školenie pre každého zamestnanca, dobrovoľníka, praktikanta alebo brigádnika podľa pozície a zodpovednosti, ktorá z danej pozície vyplýva. Ak je osoba zapojená priamo do práce s deťmi a zraniteľnými dospelými, sa bude okrem pravidelných metodických stretnutí zúčastňovať aj supervízie.

3.3 Manažment

Predsedníctvo KASPIAN poverí jednu osobu - Manažér politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých, ktorá bude zodpovedať za:

informovanie tímu o Politike ochrany detí a zraniteľných dospelých a implementáciu v rámci organizácie;

monitorovanie implementácie Politiky ochrany a zraniteľných dospelých a pravidelné informovanie členov predsedníctva o pokrokoch a zmenách;

príprava materiálov na školenia o Politike ochrany detí a zraniteľných dospelých;

zhromažďovanie a správu informácií o požiadavkách zákona, najlepších praktík a pod.;

poskytovanie podpory a pomoci pre iných členov tímu v rámci tematiky ochrany detí a zraniteľných dospelých.

Meno a kontaktné údaje zodpovednej osoby budú zverejnené a viditeľne umiestnené v kancelárii KASPIAN.

Získať informácie o deťoch a zraniteľných dospelých, vrátane právnych prípadov, budú môcť iba určené osoby, ktorých sa to bezprostredne týka. Zohľadňujú sa princípy [GDPR](#) (General Data Protection Regulation) alebo [všeobecné nariadenie na ochranu osobných údajov](#) (zverejnenú na web stránke združenia KASPIAN). Všeobecnú zodpovednosť za implementáciu. Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých v KASPIAN-e nesie Predsedníctvo.

Súčasťou tejto Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých sú rôzne procesy, uvedené v kapitolách 5 a 6, v ktorých sú popísané konkrétne kroky stratégie implementácie ako aj procesy monitorovania, reportovania a hodnotenia. Ochrana detí a zraniteľných dospelých sa stáva súčasťou rozvoja všetkých programov a projektov KASPIAN.

4. Kódex správania / Etický kódex

KASPIAN sa týmto zaväzuje chrániť deti a zraniteľných dospelých pred zneužívaním a vykorisťovaním. KASPIAN urobí všetko preto, aby sa predišlo akémukoľvek zneužívaniu a bude reagovať na podnet jedincov, ktorí by sa do takej situácie prípadne dostali. KASPIAN sa zaväzuje, že bude riešiť každé hlásenie obvinenia - opodstatnené alebo falošné - bez ohľadu na to, kto dané hlásenie bude podávať, o kom hlásenie je, alebo odkiaľ osoba pochádza.

Tento Kódex obsahuje poučenie o štandardoch etického a vhodného správania sa členov nášho tímu k deťom a zraniteľným dospelým, ale i účastníkov programov navzájom. Prioritou Kódexu je najlepší záujem dieťaťa a zraniteľného dospelého a je potrebné pri jeho výklade a interpretácii použiť zdravý rozum a byť transparentný v konaní. Cieľom KASPIAN-u je, aby sa dospelí a deti správali k sebe navzájom spôsobom, ktorým budú počas spoločných aktivít všetci chránení a v bezpečí.

4.1 Každý zúčastnený na programoch KASPIAN by mal

- vedieť, čo je zneužívanie detí (spracované aj v tejto Politike ochrany detí a zraniteľných dospelých) a poznať zákonné ustanovenia s tým spojené;
- poznať príznaky zneužívania a hlásiť akékoľvek podozrenie manažérovi politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých;
- poznať, na koho sa majú obrátiť pri uplatňovaní politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých;
- poznať zodpovedné osoby a procesy hlásenia podozrenia a postupovať podľa daných krokov;
- rešpektovať základné práva ostatných a postupovať spravodlivo, pravdivo, ohľaduplne a správať sa k iným ľuďom s úctou a rešpektom;
- správať sa ku všetkým deťom rovnako a zapájať ich do aktivít bez rozdielov a diskriminácie; aktívne pracovať na tom, aby ku každému človeku pristupoval s rešpektom;
- snažiť sa, aby bol dodržaný vysoký štandard rešpektujúceho prístupu správania sa u seba aj u iných;
- chrániť zdravie, bezpečie a blaho seba i iných;

brať na vedomie riziko vekovo a názorovo zmiešaných skupín bez dozoru, kedy môže dôjsť k ohrozeniu napr. mladších detí staršími;

brať na vedomie možné šikanovanie sa účastníkov navzájom;

brať na vedomie, ako účastníci vnímajú ich slová, správanie a vzťahy;

zabezpečiť spôsob dohliadnutia na deti, aby mladšie deti, resp. ohrození jedinci boli chránení pred zneužitím;

zabezpečiť prostredie, v ktorom sa deti môžu rozvíjať po osobnostnej, fyzickej, psychickej, sociálnej, morálnej a intelektuálnej stránke;

podporiť deti i mladých ľudí, aby sa nebáli vyjadriť svoj názor a ich názor rešpektovať;

zamedziť a/alebo zabrániť prístupu účastníkov k nevhodnému elektronickému obsahu;

rešpektovať právo na súkromné informácie za každých okolností;

zabezpečiť písomný súhlas dieťaťa a jeho zákonného zástupcu v prípade fotografovania, filmovania alebo spracovania súkromných údajov v rámci programov, na ktorých je dieťa identifikovateľné.

4.2 Žiadny zúčastnený nesmie

zapájať sa do akýchkoľvek foriem sexuálnej aktivity s účastníkom programu, či aktivity;

správať sa provokatívne alebo nevhodným správaním dať podnet na obvinenie zo zneužívania;

dovoliť, aby dospelý spal s dieťaťom v jednej izbe alebo posteli sám (okrem prípadu, že rodič alebo zákonný zástupca dal na to písomné povolenie), deti obliekať, kúpať a inak sa starať o ich osobnú hygienu, ak to už dokážu vykonávať samostatne;

diskriminovať, znevažovať, zahanbovať, ponižovať účastníkov a spôsobovať akúkoľvek formu psychického týrania (napr. vyjadrovať sa spôsobom, ktorý uráža a ubližuje, alebo ukazovať obrázky alebo hovoriť príbehy, ktoré môžu citovo alebo mentálne ublížiť);

dieťa a zraniteľného dospelého udrieť alebo mu akýmkoľvek iným spôsobom fyzicky ublížiť;

správať sa spôsobom, ktorý môže priamo ublížiť účastníkovi programu alebo ho vystaviť riziku zneužitia;

podporovať a obhajovať správanie iných dospelých (zamestnancov, dobrovoľníkov, praktikantov a iných), ktorí by porušovali zásady tohto Kódexu;

dovoliť deťom, aby sa zapájali do hier so sexuálnym podtónom;

prejavovať pozornosť deťom a zraniteľným dospelým spôsobom, ktorý je kultúrne nevhodný alebo inak necitlivý (bozky, pohladenie, obtieranie, dotyk a iné); nevyhľadávať fyzický kontakt s účastníkom programov (napríklad držanie sa za ruky), ak nie je v ohrození (vybehnutie na cestu) alebo podnet neprichádza od dieťaťa a zraniteľného dospelého resp. s tým nevyjadril súhlas;

navrhovať nevhodný vzťah a podporovať u účastníka sympatie a prejavy záujmu o vzťah;

fotiť, filmovať a žiadať súkromné informácie mimo tých, ktoré sú odsúhlasené a potrebné pre aktivity;

nevhodne použiť súkromné informácie o účastníkoch (napríklad na sociálnych sieťach) mimo odsúhlasených a povolených aktivít.

V prípade, že sa objaví akékoľvek podozrenie z porušenia Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých, je potrebné okamžite informovať manažéra politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých v KASPIAN-e. V častiach 5.1 a 5.2 sú popísané kroky, podľa ktorých treba postupovať v prípade porušenia Kódexu správania a Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých.

5. Implementácia

5.1 Stratégia implementácie: Postupy oznamovania

Všetci zamestnanci, dobrovoľníci, praktikanti a brigádnici by mali byť schopní u účastníkov programov rozpoznať znaky a prejavy, ktoré naznačujú, že potrebuje pomoc (príloha č. 1). Rozhodnúť sa, či je potrebné toto pozorovanie nahlásiť, môže byť niekedy veľmi ťažké. Z toho dôvodu uvádzame postupy oznamovania, ktoré pomôžu vhodne reagovať pri zabezpečení ochrany dieťaťa a zraniteľných dospelých alebo svedkov.

Postup:

- A) Vyhodnotenie situácie - pracovník si podľa možností overí informácie, ak informácie získal sprostredkované. Samostatne vyhodnotí situáciu, ak bol priamo účastný porušenia princípov a postupov politiky. Počas celého procesu sa však zaväzuje, že bude na prvé miesto klásť najlepší záujem dieťaťa a zraniteľného dospelého.
- B) Ohlásenie - všetky porušenia tejto politiky (bez ohľadu na to, či ide o podozrenie z porušenia, údajné porušenie alebo porušenie s výpoveďou svedka) treba okamžite nahlásiť manažérovi politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých v KASPIAN-e, použijúc Správu o ochrane bezpečia (príloha č. 2), pričom je potrebné na prvé miesto vždy klásť najlepší záujem dieťaťa a zraniteľného dospelého a jeho bezpečie. Ďalšie kroky budú vykonávané v súčinnosti s týmto manažérom.

V prípade, že niekto upozorní na porušenie zásad bezpečia, treba okamžite reagovať. Vhodnou pomôckou je metodika ACT (z angličtiny: Act / Child Centered / Time Counts):

- Act – konať: ak je podozrenie, že došlo k porušeniu Politiky alebo Kódexu, treba okamžite nahlásiť podozrenie.
 - Child Centered – najlepší záujem dieťaťa: pri rozhodovaní je najdôležitejšie brať do ohľadu najlepší záujem dieťaťa.
 - Time Counts – čas zohráva dôležitú úlohu: je dôležité zvážiť najvhodnejšie a najefektívnejšie riešenie v čo najkratšom čase, ktoré zabezpečí ochranu dieťaťa a zraniteľného dospelého.
- C) Ďalším krokom pri rozhodovaní ako ďalej postupovať je určiť, či ide o internú alebo externú záležitosť. Ak ide o externú záležitosť – obvinenie sa týka niekoho mimo KASPIAN-u – treba zvážiť, do akej miery toto porušenie zasahuje do chodu a narúša princípy fungovania KASPIAN-u a podľa toho postupovať ďalej (napr. ukončením spolupráce so subjektom). Ak ide o internú záležitosť – obvinenie sa týka zamestnanca, dobrovoľníka, praktikanta a pod. – je na zvážení predsedníctva a manažéra politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých v KASPIAN-e, či budú informovať aj príslušné orgány (rozhoduje nadpolovičná väčšina).
- a) V prípade, že nebude, treba postupovať podľa procesov stanovených v tejto Politike.
 - b) V prípade, že bude, treba informovať miestne alebo národné orgány a potom postupovať podľa dohodnutých procesov.
- D) Nadväzná pomoc - KASPIAN sa zaväzuje, že urobí všetko pre to, aby zabránilo ďalšiemu ublíženiu dieťaťa a zraniteľného dospelého počas alebo po udalosti, ktorej sa hlásenie týka. Zároveň, po zvážení dopadu udalosti, pomôže vyhľadať odbornú pomoc, napríklad aj v prípade potreby medicínskeho posúdenia zdravotného stavu. Dôležité kontakty na políciu,

záchrannú službu, sociálnu kuratelu, linky dôvery a iné organizácie alebo osoby, ktoré môžu poskytnúť pomoc, budú zverejnené a k dispozícii (príloha č.4).

- E) Spolupráca s rodinou - zároveň sa KASPIAN zaväzuje, že bude okamžite kontaktovať rodinných príslušníkov alebo zákonných zástupcov a informovať o udalosti a o poskytnutej pomoci. Výnimkou je iba situácia, ak je podozrenie, že by zo strany rodinných príslušníkov hrozilo násilie resp. iné ohrozenie klienta. Následne bude vyhotovená Správa o ochrane bezpečia dieťaťa a zraniteľného dospelého (príloha č. 2).

Účastníci aktivít alebo programov majú prístup cez webstránku k celému zneniu Politiky ochrany dieťaťa a zraniteľných dospelých a budú oboznámení s hlavnými bodmi tejto Politiky. Všetky informácie budú deťom a zraniteľným dospelým sprostredkované priateľským a zrozumiteľným spôsobom.

Práca so záznamami

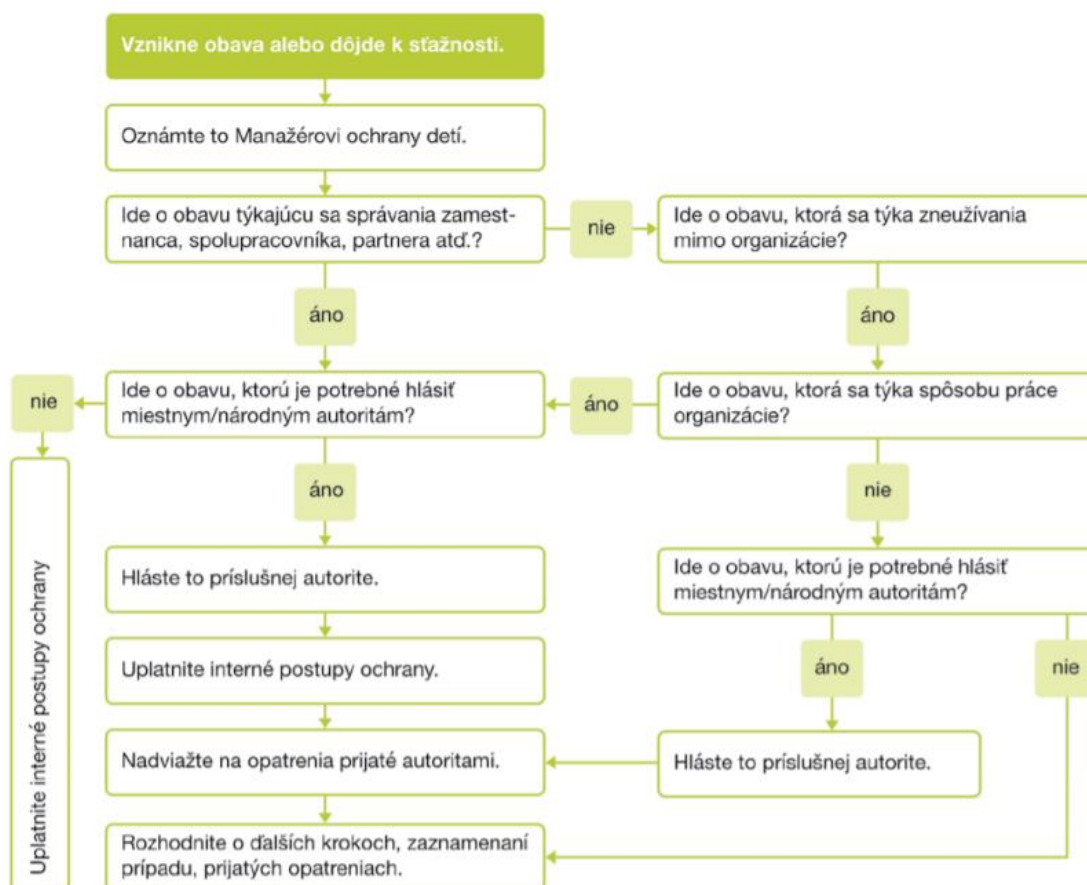
KASPIAN sa zaväzuje, že bude s informáciami o podozrení alebo obvinení zaobchádzať dôverne a dodržiavať všetky postupy, berúc ohľad na najlepší záujem dieťaťa a zraniteľných dospelých, bez ohľadu na to, kto hlásenie bude podávať, o kom hlásenie je alebo odkiaľ osoba pochádza.

Všetky záznamy a správy musia byť uložené na zabezpečenom mieste. Prístup k nim má iba manažér politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých v KASPIAN-e alebo člen Predsedníctva. O všetkých hláseniach by mal byť informovaný aj predseda Predsedníctva.

5.2 Stratégia implementácie: Interné postupy zabezpečenia ochrany

KASPIAN okamžite zbaví funkcie každého zamestnanca, dobrovoľníka, brigádnika, člena predsedníctva, poradcu, školiteľa, ktorý je obvinený z vážneho porušenia Politiky ochrany dieťaťa a zraniteľných dospelých, až kým nebudú známe výsledky vyšetrovania. KASPIAN si vyhradzuje právo prijať akékoľvek disciplinárne opatrenia v prípade dokázania viny a konať podľa daných opatrení, vrátane podania hlásenia na políciu.

Vyšetrovanie má byť uzavreté štatutárom KASPIAN-u a odovzdané predsedníctvu, ktoré rozhodne a navrhne vhodné riešenie. Rozhodnutie o akýkoľvek záveroch vyšetrovania bude odovzdané obvinenej osobe v písomnej forme. Trestné činy budú ďalej postúpené polícii.

6. Usmernenia v komunikácii a v komunikácii s médiami

6.1 Princípy

KASPIAN sa zaväzuje, že bez ohľadu na formu komunikácie bude rešpektovať práva a dôstojnosť každého dieťaťa a zraniteľného dospelého za každých okolností, berúc do úvahy jeho najlepší záujem. KASPIAN nebude používať ponižujúce alebo diskriminujúce vyjadrenia.

V tejto časti sa nachádzajú usmernenia ohľadom použitia fotografií, filmov alebo príbehov detí za účelom komunikácie s verejnosťou a médiami, pričom dôvodom usmernení je chrániť účastníkov našich programov a súkromné informácie o nich. Dôležité je nezabudnúť, že v niektorých prípadoch sa obeťmi zneužívania stali práve deti, o ktorých sa písalo v médiách alebo propagačných materiáloch.

KASPIAN sa zaväzuje dodržiavať nasledovné princípy v komunikácii:

1. Princíp dôstojnosti – dôstojnosť dieťaťa a zraniteľného dospelého musí byť zachovaná za každých okolností. Vyjadrenia nesmú degradovať, diskriminovať alebo znevažovať dieťa a zraniteľného dospelého. Účastníci programov majú byť vhodne oblečení počas fotografovania a nemajú sa objavovať na fotografiách v pózach, ktoré by mohli byť vnímané ako sexuálne provokatívne.

2. Princíp správnosti – informácie o deťoch/zraniteľných dospelých nemôžu byť zmanipulované a skreslené, napríklad z dôvodu vyvolania senzácie. Príbehy a fotografie by mali vyvážené hovoriť o živote a okolnostiach alebo negatívach, ktorým čelia ako aj o zmenách a pokroku. V komunikácii sa treba vyhýbať zovšeobecňovaniu, ktoré neodzrkadľuje danú situáciu. Nemali by byť používané fotografie, ktoré sú vytrhnuté z kontextu.
3. Princíp zachovania súkromia – KASPIAN sa zaväzuje, že nebude používať žiadne informácie o deťoch a zraniteľných dospelých, ktorých zverejnenie by mohlo viesť k vystaveniu riziku alebo odhalenia súkromia a identity.

KASPIAN sa zároveň zaväzuje, že:

a) bude vždy používať iba prvé meno reps. fiktívne meno dieťaťa a zraniteľného dospelého, dohliadať, aby nebola zverejnená jeho adresa, názov a adresa školy, ktorú navštevuje alebo iné informácie ohľadom bydliska, ak nebolo dohodnuté inak so zákonným zástupcom a dieťaťom a zraniteľným dospelým.

b) bude bezpečne uchovávať všetky získané informácie o dieťati a zraniteľnom dospelom a ich fotografie (vrátane tých uchovaných v počítači). Prístup k informáciám z archívov budú mať iba tie osoby, ktoré sú priamo zapojené do daného programu, projektu alebo aktivity.

c) bude reprezentovať vo svojich publikáciách a videách široké spektrum detí a zraniteľných dospelých: chlapcov, dievčatá, ľudí v rôznom vekovom rozpätí, rôznych národností, etnických skupín a schopností. KASPIAN zabezpečí, aby sa v publikáciách objavili ľudia z rôznych skupín, podľa toho s akou cieľovou skupinou pracuje.

Hlásenie sťažností: Sťažnosti akéhokolvek charakteru ohľadom nevhodného obsahu znázorneného na fotografiách treba hlásiť podľa postupov stanovených v časti 5.

6.2 Informovaný súhlas

Je nevyhnutné vyžiadať si súhlas, skôr ako účastníkov fotíme alebo nahrávame videá a neskôr ich plánujeme použiť v publikáciách, na sociálnych sieťach alebo v iných prezentačných materiáloch. Primárne sa zhotovujú fotografie a videá, kde nie je možné identifikovať účastníka programu. Znamená to, že účastníci programov sú informovaní o tom, ako a kde budú fotografovaní alebo ako budú informácie spracované a publikované. Taktiež sú informovaní o tom, že s tým nemusia súhlasiť a že súkromné údaje budú zmenené alebo zamlčané.

Na zverejnenie fotografie, kde je účastník programu ľahko identifikovateľný, ako aj jeho prvého mena je potrebný písomný súhlas. Tento súhlas je platný iba s podpísaným a vyplneným informovaným súhlasom (príloha č.3), ktorý podpíše dieťa alebo zraniteľný dospelý, prípadne rodič alebo zákonný zástupca. Informovaný súhlas a iné formuláre bude KASPIAN archivovať na bezpečnom mieste. Napriek získaniu písomného súhlasu, je potrebné znova, priamo počas aktivity, overiť súhlas detí s účasťou na fotografovaní/natáčaní atď.

6.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom a zraniteľným dospelým

Vedenie rozhovoru s deťmi si vyžaduje ovládanie určitých zručností a dodržiavanie základných princípov, aby pri rozhovore boli rešpektované práva detí a zraniteľných dospelých a bola zachovaná ich dôstojnosť.

Súhlas – okrem základných informácií a súhlasu by mal obsahovať aj uistenie, že sa dieťa a zraniteľný dospelý kedykoľvek môže rozhodnúť odmietnuť pokračovanie rozhovoru a že nemusí odpovedať na otázky, ak sa cíti nepríjemne a kedykoľvek môže svoj súhlas odvolať.

Zabezpečenie podpory – ak si to účastník programu praje, tak počas rozhovoru môže byť prítomná osoba, ktorú dieťa alebo zraniteľný dospelý dobre pozná.

Pohlavie – je dôležité uvedomiť si, že dievčatá a chlapci majú iné potreby a zvážiť, či rozhovor bude robiť muž alebo žena. Zároveň je dôležité zvážiť témy rozhovoru z pohľadu pohlavia.

Rešpektovanie práva na informácie – ak je potrebné rozhovor zapisovať alebo nahrávať, treba o tom informovať dieťa a zraniteľného dospelého vopred a požiadať ho o súhlas.

6.4 Návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných

Pri návšteve fotografov, filmových štábov, novinárov alebo iných počas programov, projektov a aktivít KASPIAN-u je potrebné prihliadať na nasledovné:

a) Novinári, fotografi alebo filmový štáb musia byť oboznámení s Politikou ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN-u skôr, ako sa stretnú s účastníkmi programov, ktoré budú fotografovať, nahrávať alebo sa s nimi rozprávať. Zároveň podpíšu Závazné vyhlásenie dodržiavať podmienky a princípy stanovené v tejto Politike.

b) Je potrebné zabezpečiť, aby účastníci programov nezostali s novinármi, fotografmi a inými samé bez podpory a dozoru. Zodpovedný zamestnanec KASPIAN-u má byť prítomný počas celej doby.

c) Deti, zraniteľný dospelý, resp. rodičia alebo zákonní zástupcovia budú informovaní o spôsobe zverejnenia fotografií, filmu alebo vyjadrení.

e) Z dôvodu ochrany bezpečia, novinár alebo fotograf musí oboznámiť KASPIAN, ako bude získaný materiál použitý. KASPIAN si vyhradzuje právo nepovolit' zverejnenie materiálov v prípade, že ide o porušenie niektorých princíпов a podmienok Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých.

f) Ak budú materiály využívané aj inými organizáciami, je potrebné pod fotografiou uviesť: KASPIAN, meno fotografa © a nadpis fotografie.

7. Zodpovednosť: Monitorovanie a hodnotenie politiky ochrany práv detí a zraniteľných dospelých

Táto časť dokumentu obsahuje usmernenia pre zamestnancov KASPIAN-u v komunikácii s verejnosťou alebo médiami o práci KASPIAN-u. Obsahuje základné princípy ochrany bezpečia detí a zraniteľných dospelých v každej situácii, ako aj iné špecifické usmernenia, ktoré musia dodržiavať zamestnanci KASPIAN-u, ale aj fotografi, filmári, novinári atď., ktorí sa zúčastnia akcií organizovaných KASPIAN-om. Usmernenia zahrnuté v tejto Politike sú použiteľné a relevantné vo všetkých formách komunikácie, sociálne siete nevnímajúc.

Kvôli zachovaniu bezpečia je pred použitím fotografie, či videozáznamu, na ktorom je osoba identifikovateľná za každých okolností nevyhnutné získať Informovaný súhlas podpísaný rodičom

alebo zákonným zástupcom, v ktorom súhlasia s použitím fotografií a výpoveďami detí v médiách alebo publikáciách (príloha č. 3).

7.1 Princípy

KASPIAN sa zaväzuje, že bez ohľadu na formu komunikácie bude rešpektovať práva a dôstojnosť každej osoby za každých okolností, berúc do úvahy jeho najlepši záujem. KASPIAN nebude používať ponižujúce alebo diskriminujúce vyjadrenia.

V tejto časti sa nachádzajú usmernenia ohľadom použitia fotografií, filmov alebo príbehov detí za účelom komunikácie s verejnosťou a médiami, pričom dôvodom usmernení je chrániť deti a súkromné informácie o nich.

KASPIAN sa zaväzuje dodržiavať nasledovné princípy v komunikácii:

Princíp dôstojnosti – dôstojnosť človeka musí byť zachovaná za každých okolností. Vyjadrenia nesmú degradovať, diskriminovať alebo znevažovať jednotlivca alebo skupinu. Účastník programov má byť vhodne oblečený počas fotografovania a nemá sa objavovať na fotografiách v pózach, ktoré by mohli byť vnímané ako sexuálne provokatívne.

Princíp správnosti – informácie nemôžu byť zmanipulované a skreslené, napríklad z dôvodu vyvolania senzácie. Príbehy a fotografie by mali vyvážené hovoriť o živote a okolnostiach alebo negatívach, ktorým čelia ako aj o zmenách a pokroku jednotlivcov. V komunikácii sa vyhýbať zovšeobecňovaniu, ktoré neodzrkadľuje danú situáciu. Nemali by byť používané fotografie, ktoré neznázorňujú priamo daný príbeh alebo udalosť a sú vytrhnuté z kontextu.

Princíp zachovania súkromia – KASPIAN sa zaväzuje, že nebude používať žiadne informácie o účastníkoch programov, ktorých zverejnenie by mohlo viesť k vystaveniu riziku alebo odhalenia súkromia a identity človeka.

KASPIAN sa zároveň zaväzuje, že:

a) bude vždy používať iba prvé meno účastníka resp. prezývku. Združenie bude dohliadať, aby nebola zverejnená adresa, alebo iné informácie, ktoré by umožnili ľahkú identifikáciu, ak nebolo dohodnuté inak s dospelým účastníkom, resp. so zákonným zástupcom a dieťaťom. V prípade, že je nevyhnutné chrániť bezpečie, bude použité zmenené meno.

b) bude bezpečne uchovávať všetky získané informácie o účastníkoch a ich fotografie (vrátane tých uchovaných v počítači). Prístup k informáciám budú mať iba tie osoby, ktoré sú priamo zapojené do daného programu, projektu alebo aktivity.

c) bude reprezentovať vo svojich publikáciách a videách široké spektrum detí: chlapcov, dievčatá, deti v rôznom vekovom rozpätí, deti rôznych národností, etnických skupín a schopností. KASPIAN zabezpečí, aby sa v publikáciách objavili deti z rôznych skupín, podľa toho, aké má KASPIAN svoje činnosti.

Hlásenie sťažností: Sťažnosti akéhokolvek charakteru ohľadom nevhodného obsahu znázorneného na fotografiách treba hlásiť podľa postupov stanovených v časti 6.

7.2 Informovaný súhlas

Je nevyhnutné vyžiadať si informovaný súhlas, skôr ako účastníkov programov fotíme alebo nahrávame videá, ak ich neskôr plánujeme použiť v publikáciách alebo iných prezentačných materiáloch. Znamená to, že sú informované o tom, ako a kde budú fotografie alebo informácie spracované a publikované. Taktiež sú informované o tom, že s tým nemusia súhlasiť a že identifikačné informácie môžu byť resp. budú zmenené alebo zamlčané. Na zverejnenie prvého mena dieťaťa je taktiež potrebný súhlas priamo dieťaťa alebo jeho zákonného zástupcu.

Súhlas je platný iba s podpísaným a vyplneným Informovaným súhlasom (príloha č.3), ktorý podpíše dotknutá osoba (dieťa aj zákonný zástupca). Informovaný súhlas a iné formuláre bude KASPIAN archivovať na bezpečnom mieste. Napriek získaniu písomného súhlasu, je potrebné znova, priamo počas aktivity, overiť súhlas s účasťou na fotografovaní alebo natáčaní atď.

7.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom

Vedenie rozhovoru s deťmi si vyžaduje ovládanie určitých zručností a dodržiavanie základných princípov, aby pri rozhovore boli rešpektované práva detí a zachovaná ich dôstojnosť.

Okrem základných informácií a súhlasu s rozhovorom by mal účastník programu dostať uistenie, že sa kedykoľvek môže rozhodnúť odmietnuť pokračovanie rozhovoru. Osoba, ktorá rozhovor robí, by sa mala uistiť, či dieťa rozumie podmienkam rozhovoru a svojim právam.

Rešpektovanie práva povedať NIE – je potrebné uistiť účastníka, že nemusí odpovedať na otázky, ak sa cíti nepríjemne a kedykoľvek môže svoj súhlas odvolať.

Dôležité je uvedomiť si, že dievčatá a chlapci majú iné potreby a zväžiť, či rozhovor bude robiť muž alebo žena. Zároveň je dôležité zväžiť témy rozhovoru z pohľadu pohlavia, etniky či viery. Ak je potrebné rozhovor zapisovať alebo nahrávať, treba o tom informovať účastníka vopred a požiadať ho o súhlas.

7.4 Návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných

Pri návšteve fotografov, filmových štábov, novinárov alebo iných počas programov, projektov a aktivít KASPIAN-u je potrebné prihliadať na nasledovné:

a) Novinári, fotografi alebo filmový štáb musia byť oboznámení s Politikou ochrany dieťaťa a zraniteľných dospelých KASPIAN skôr, ako sa stretnú s účastníkmi, ktorých budú fotografovať, nahrávať alebo sa s nimi rozprávať. Zároveň podpíšu Záväzné vyhlásenie dodržiavať podmienky a princípy stanovené v tejto Politike.

b) Je potrebné zabezpečiť, aby účastník programov nezostali s novinármi, fotografmi a inými samé bez dozoru. Zodpovedný zamestnanec KASPIAN má byť prítomný počas celej doby.

c) Účastníci, prípadne aj zákonní zástupcovia budú informovaní o spôsobe zverejnenia fotografií, filmu alebo vyjadrení a KASPIAN získa ich súhlas s použitím získaného materiálu.

d) Z dôvodu ochrany bezpečia, novinár alebo fotograf musí oboznámiť KASPIAN, ako bude získaný materiál použitý. KASPIAN si vyhradzuje právo nepovolit' zverejnenie materiálov v prípade, že ide o porušenie niektorých princípov a podmienok Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých.

e) Ak budú materiály využívané aj inými organizáciami, je potrebné pod fotografiou uviesť: KASPIAN a meno fotografa ©.

Príloha č. 1:

Závazné vyhlásenie súhlasu s Politikou ochrany detí a zraniteľných dospelých

Ja, dolu podpísaný/á
záväzne vyhlasujem, že som si prečítal/a a plne porozumel/a štandardom a usmerneniam uvedeným v
Politike ochrany detí a zraniteľných dospelých v komunitnom centre KASPIAN.

Súhlasím so všetkými uvedenými princípmi a uvedomujem si dôležitosť implementácie a presadzovania
predmetnej politiky, jej štandardov, procesov a postupov a zaväzujem sa ich dodržiavať počas celej doby
mojej spolupráce s centrom KASPIAN.

Zároveň beriem na vedomie, že svojím súhlasom dávam združeniu KASPIAN právo:

vyžiadať si a skontrolovať možné záznamy v registri trestov priamo súvisiace s prácou s deťmi

vyžiadať si podpísané Čestné vyhlásenie o akomkoľvek odsúdení v trestnom konaní alebo
rehabilitovanom treste

vyžiadať si vyhlásenie o možnom vyšetrowaní alebo obvineniach voči mne v súvislosti s
bezpečím detí

vyžiadať si dva osobné posudky

Meno

zamestnanie/pozícia

V Bratislave dňa

Podpis.....

Osobný posudok

Meno zamestnanca
Prosím, uveďte meno, adresu a kontaktné údaje dvoch osôb, ktoré vás poznajú viac ako dva roky a nie sú rodinnými príslušníkmi, aby poskytli posudok vašej osoby.

Meno:

Adresa:

Mobil:

E-mail:

a

Meno:

Adresa:

Mobil:

E-mail:

Čestné vyhlásenie o bezúhonnosti

Boli ste už niekedy právoplatne odsúdený/á za úmyselný trestný čin? (vašu odpoveď zakrúžkujte)

ÁNO

NIE

Ak áno, prosím, uveďte okolnosti a podrobnosti všetkých odsúdení, vrátane rehabilitovaných. Zároveň, prosím, uveďte prípadné vyšetrovanie alebo obvinenia, ktoré boli uznesené voči vašej osobe.

.....
.....
.....

KASPIAN sa zaväzuje chrániť vami poskytnuté dôverné informácie, ktoré budú bezpečne uložené menovaným manažérom politiky ochrany detí v komunitnom centre KASPIAN, ktorý zároveň zväží, do akej miery predstavujú ohrozenie princípov Politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých.

Bol som poučený, že v prípade podania nepravdivého čestného prehlásenia môžem byť postihnutý za priestupok na základe § 39 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

V Bratislave dňa

Podpis

Rozpoznávanie prejavov násillia

Rozpoznávanie prejavov násillia páchaného na deťoch a zraniteľných dospelých je veľmi zložitá vec a neexistuje jednoduchý návod na rýchle a ľahké odhalenie. Existujú určité náznaky, ktoré môžu vzbudiť podozrenie, treba ich však hodnotiť veľmi opatrne. Netreba automaticky vyhlásiť, že v tom prípade ide o zneužívanie. Rovnako dôležité je uvedomiť si, že ak nejaké náznaky spozorujeme, treba o nich oboznámiť manažéra politiky ochrany detí čo najskôr, aby sa v prípade dokázaného zneužitia prijali opatrenia v súlade s Politikou ochrany detí a zraniteľných dospelých.

Možné prejavy a následky fyzického násillia:

- modriny, popáleniny, vyklbenie, pohryznutie, rezné rany
- nepravdepodobné vysvetlenia zranení
- odmietanie hovoriť o zraneniach
- odtiahnutie sa pri fyzickom kontakte
- odmietanie odhaliť ruky, nohy v horúcom počasí
- odmietanie zapojiť sa do aktivít (ako napr. šport), ktoré si vyžadujú vyzlečenie vrchného oblečenia
- strach z návratu domov alebo z kontaktu s rodičmi
- prejavy nedôvery a obozretnosti voči dospelým
- sebazničujúce správanie
- agresivita voči iným
- pasivita a časté sťažovanie sa
- opakované úteky

Možné prejavy psychického násillia:

- nepriaznivý alebo oneskorený psychický, kognitívny a emocionálny vývin
- bojazlivosť
- omeškaný vývin reči alebo náhla zmena, či porucha reči
- strach z nových situácií
- nízka sebaúcta
- nevhodné citové prejavy/reakcie na situácie
- extrémna pasivita a/alebo agresivita
- užívanie drog a alkoholu
- opakované úteky
- patologické kradnutie

Možné prejavy zanedbávania:

častý hlad

vyberanie jedla zo smetných košov, krádež a skrývanie jedla

nedostatočná osobná hygiena

častá únava

nevhodné oblečenie (napr. letné oblečenie v zime)

časté meškание do školy, na aktivity alebo absencia

neriešené zdravotné problémy

nízka sebaúcta

nedostatočné spoločenské návyky

patologické kradnutie

užívanie drog a alkoholu

Možné prejavy sexuálneho zneužívania:

veku neprimerané sexuálne správanie alebo vyjadrovanie sa

nočné močenie a špinenie

bolesti análneho otvoru alebo pohlavných orgánov

problémy s nespavosťou

strach zostať osamote s dospelým

sexuálna promiskuita

extrémne riskovanie u adolescentov

Možné obavy v správaní u dospelých:

osoba, v ktorej prítomnosti sa správanie dieťaťa viditeľne mení – stáva sa utiahnutým, ustráchaným, v strese alebo podráždeným

osoba, ktorá žiada dieťa, aby klamalo alebo tajilo niečo

osoba, ktorá poruší ktorýkoľvek z princípov Politiky ochrany detí alebo Kódexu správania

osoba, ktorá navrhne súkromnú komunikáciu s dieťaťom e-mailom, telefonicky alebo osobne

Hlásenie porušenia ochrany bezpečia

Ak máte podozrenie, že je nejaké dieťa ohrozené z pohľadu bezpečia, prosím vyplňte toto hlásenie, berúc na vedomie, že je potrebné nahlásiť ho (ústne alebo písomne) manažérovi politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých ešte v ten istý pracovný deň. Vzhľadom na urgentnosť situácie môžete toto hlásenie vyplniť pred alebo po tom, ako kontaktujete manažéra v centre KASPIAN.

Toto hlásenie použijete aj v prípade, že chcete oznámiť nehodu alebo udalosť porušenia bezpečia. Nehodu chápeme ako neplánovanú situáciu, ktorá spôsobila zranenie alebo mohla spôsobiť zranenie alebo poškodenie majetku, respektíve znečistenie okolia. Udalosť porušenia bezpečia chápeme ako nepríjemnú alebo nezvyčajnú udalosť.

Z dôvodu ochrany dôvernosti prosím vyplňte a podpíšte toto hlásenie bez toho, aby ste oboznamovali niekoho iného okrem manažéra politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých v centre KASPIAN, ktorý toto hlásenie uschová na bezpečnom mieste.

1. Informácie o vás

Meno:

Pracovná pozícia:

Vzťah k dieťaťu:

Kontakt:

Tel.č.:

e-mail:

2. Informácie o dieťati / zraniteľnom dospelom:

Meno:

Pohlavie:

Vek:

Adresa:

Rodič/zákonný zástupca:

Bola poskytnutá zdravotná pomoc? ÁNO NIE

Kto poskytol zdravotnú pomoc?

Hospitalizácia? ÁNO NIE

Ak áno, ktorá nemocnica:

3. Informácie o podozrení alebo udalosti

Ide v tomto prípade o:

podozrenie, ktoré máte ohľadom ohrozenia dieťaťa

udalosť, ktorej ste boli svedkom

udalosť, o ktorej vás informovala tretia osoba

Ak vás informoval niekto iný, prosím napíšte v akom vzťahu je táto osoba k dieťaťu, ktoré bolo ohrozené:

.....

Čo sa stalo? Popíšte okolnosti za akých sa udalosť odohrala (kde/kedy/kto...) a príčiny (prečo/ako...). Prosím jasne odlíšiť fakty od predpokladu, pozorovania atď. (napríklad pozorovanie prejavov emocionálneho stavu dieťaťa alebo zranení).

Ak je to relevantné pre túto udalosť, povedalo vám dieťa alebo niekto iný ešte niečo ohľadom prípadu a ak áno, ako ste reagovali (prosím nenavádzajte dieťa k odpovedi, zaznamenajte iba reálne vyjadrenie)?

Dátum, čas a miesto údajnej udalosti:

Meno údajného páchatel'a (ak ide o prípad spáchaného činu)

Boli pri údajnej udalosti prítomné ďalšie deti alebo iné osoby?

Sú ohrozené aj iné deti?

Ako ste reagovali a čo ste urobili?

Podpis:

Dátum:

Vyplní manažér politiky ochrany detí a zraniteľných dospelých KASPIAN:

Nehoda/udalosť bola vyšetrovaná: ÁNO NIE

Bude potrebná písomná správa z vyšetrovania: ÁNO NIE

Z dôvodu ďalšieho vyšetrovania a určenia pôvodu nehody alebo udalosti, by bolo vhodné získať výpovede ďalších svedkov. Sem uveďte údaje o svedkoch, ich výpovede alebo iné doplnkové informácie:

Informovaný súhlas

Osobné údaje a údaje pre prípad núdze

Meno a vek:

Telefónne číslo (mobil):

E-mail:

Zúčastňujete sa (aktivita) dobrovoľne?

ÁNO NIE (prosím zakrúžkujte vašu odpoveď)

Chceli by sme, aby ste sa v tomto programe alebo na tejto akcii cítili vítaní a pohodlne. Pomôže nám v tom, keď vyplníte nasledovný formulár:

Trpíte alergiami? ÁNO NIE	Ďalšie informácie:
Je nejaká oblasť, v ktorej by sme vám mohli pomôcť počas tejto aktivity/ akcie (ak máte nejaké telesné postihnutie/ psychické ochorenie/ problémy v komunikácii/ nízke sebavedome a i.)? ÁNO NIE	Ďalšie informácie:
Môžeme pomôcť niečím, čím vám umožníme plnohodnotne sa zapojiť do aktivity/akcie? ÁNO NIE	Ďalšie informácie:
Beriete nejaké lieky, o ktorých by sme mali vedieť? ÁNO NIE	Ďalšie informácie:
Máte špeciálne požiadavky alebo potreby v stravovaní? ÁNO NIE	Ďalšie informácie:

Ak vám praktizovanie náboženstva prekáža zapojiť sa do nejakej aktivity alebo nejakým iným spôsobom znemožňuje zúčastniť sa, dajte nám o tom vedieť.

ÁNO NIE

Ďalšie informácie:

V prípade núdze

Kontaktné osoby pre prípad núdzového kontaktovania. Je dôležité, aby ste tento formulár vypísali dôkladne.

Osoba 1 Meno: Vzťah ku vám: Telefónne číslo (mobil):	Osoba 2 Meno: Vzťah ku vám: Telefónne číslo (mobil):
Súhlasíte, aby vám v prípade núdze bola poskytnutá pomoc (hospitalizácia, zubná ambulancia, resp. podanie anestézie?) ÁNO NIE	Ďalšie informácie:
Súhlas:	Podpis:
Miesto:	Dátum:
Ak máte menej ako 18 rokov, prosíme rodiča alebo zákonného zástupcu, aby vyplnil formulár a svojím podpisom dal súhlas. Dieťa/mladistvá osoba mladšia ako 18 rokov: sa môže zúčastniť.....(aktivita/udalosť/stretnutie a i.) sa môže zúčastniť na aktivite, ktorá bude zaznamenaná médiami bola informovaná o cieľoch danej akcie, slobodnom rozhodnutí zúčastniť sa a veku primeranej anonymite. bola informovaná, že sa môže kedykoľvek rozhodnúť nepokračovať v aktivite bez akýchkoľvek dôsledkov môže prijať v prípade núdze zdravotnú pomoc podanú odborníkom počas akcie	

Meno a priezvisko:

Vzťah k dieťaťu/mladej osobe:

Miesto:

Podpis:

Dátum:

Informovaný súhlas dieťaťa s použitím údajov v médiách

Chceme sa uistiť, že súhlasíš s použitím údajov, fotiek, tvorby a tvojich vyhlásení v médiách pre KASPIAN a PR team, ktorí v tomto čase propagujú(aktivitu/program a i.). Tvoje fotky a/alebo vyjadrenia použijeme na ich zverejnenie. Týmto spôsobom oboznamujeme verejnosť s našou činnosťou.

Súhlasím:

aby fotky, audio a video nahrávky, v ktorých sa objavím, môj umelecký výtvor alebo vyjadrenie boli použité na našej webstránke, sociálnych médiách, letákoch, publikáciách alebo iných formách verejnej prezentácie našej práce a práce iných organizácií, ktoré pomáhajú deťom a mladým ľuďom?

Prosím, zakrúžkuj odpoveď: ÁNO NIE

aby sme nahrali tvoje vyjadrenia a použili ich pri propagácii našich programov, projektov a aktivít?

Prosím, zakrúžkuj odpoveď: ÁNO NIE

aby sme použili tvoje meno pri zdieľaní horeuvedeného obsahu (danej aktivity sa môžeš zúčastniť bez ohľadu na to, či súhlasíš s použitím svojho mena)?

Prosím, zakrúžkuj odpoveď: ÁNO NIE

aby ťa oslovili novinári a urobili s tebou rozhovor počas(aktivita) a použili fotografie alebo video/audio nahrávky na ktorých sa objavíš (počas všetkých rozhovor s médiami ťa môže sprevádzať dospelý, ktorý s tebou príde resp. zamestnanec KASPIAN). Máš právo neodpovedať na otázky s ktorými nesúhlasíš, alebo sa k nim nechceš vyjadriť)?

Prosím, zakrúžkuj odpoveď: ÁNO NIE

Podpis:

Miesto:

Dátum:

Príloha č. 5:

Dôležité kontakty

KASPIAN

Furdekova 6/A

Bratislava, 85103 Slovenská Republika

www.kaspian.sk

kaspian@kaspian.sk

Manažér politiky ochrany detí

Štatutárna zástupkyňa

Mgr. Marína Bartoňová

0903584803

Telefónna Linka detskej istoty: 116 111 (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko)

Internetová on-line poradňa IPčko: www.ipecko.sk (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko)

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia páchaného na deťoch Detstvo bez násilia - www.detstvobeznasilia.gov.sk

Internetová stránka pre vyhľadávanie rôznych druhov pomoci podľa regiónov:

Orgány sociálnoprávnej ochrany detí

Centrá pre matky s deťmi

Krízové centrá pre deti

Poradenstvo - diagnostika - terapia

Záchranná a hasičská služba, polícia: 112

Záchranná služba: 150, 112

Polícia: 158, 112

Hasičská služba: 155, 112

Horská záchranná služba: 18 300